

PATVIRTINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės
tarybos 2017 m. vasario 3 d.
sprendimu Nr. T1-38

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
STEBĖSENOS 2015 METŲ ATASKAITA**

Klaipėda, 2016

TURINYS

I SKYRIUS. ĮVADAS	3
II SKYRIUS. BENDROJI DALIS	4
1. Strateginis tikslo siekimas	4
2. 1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį	5
3. 2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką.....	6
4. 3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą.....	7
5. 4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.....	7
III SKYRIUS. SPECIALIOJI DALIS	9
6. Prioritetinių sričių identifikavimas	9
7. Licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais.....	10
8. Vaikų dantų silantavimas.....	10
9. Sergamumas cukriniu diabetu.....	11
10. Tyrimai, atlikti 2015 metais Klaipėdos miesto savivaldybėje.....	14
10.1. Lietuvos mokyklų aplinkos tyrimas.....	14
10.2. Vyresnio amžiaus žmonių apklausa apie jiems suteiktas profilaktines sveikatos priežiūros paslaugas	14
10.3. Mokinių kuprinių svėrimo akcija „Ar žinai, kiek sveria tavo kuprinė?“.....	14
11. Bendruomenės sveikatos stiprinimo veiklos, susijusios su prioritetinėmis veiklomis	15
IV. SKYRIUS. APIBENDRINIMAS	16
V. SKYRIUS. REKOMENDACIJOS.....	17
VI. SKYRIUS. ŠALTINIAI	18
Priedas	19

I SKYRIUS IVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – rinkti, tvarkyti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą charakterizuojančius rodiklius, kad, remiantis išsamia informacija apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius, būtų galima planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemonės. Vykdoma šių duomenų sklaida bei informuojami savivaldybės politikai, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

2014 m. birželį Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programą, kuri nustato nacionalinio sveikatinimo veiklos tikslus ir uždavinius, siekiamus sveikatos lygio rodiklius, kurie būtini siekiant įgyvendinti Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“. Programoje iškelta vienas strateginis tikslas ir keturi tikslai bei jų uždaviniai.

Savivaldybių institucijos Lietuvos sveikatos programoje numatytus tikslus ir uždavinius įgyvendina per savivaldybės strateginį plėtros ir strateginį veiklos planus, atsižvelgiant į savivaldybės gyventojų sveikatos būklę ir jai darančių veiksnių paplitimą (Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 10 straipsnis). Lietuvos sveikatos programoje nustatyta gyventojų sveikatos lygį įmanoma pasiekti tik koordinuotai ir sutelktai veikiant įvairiems savivaldybės sektoriams.

Klaipėdos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną vykdoma remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikti visuomenės sveikatai reikšmingi rodikliai, kurie susieti su tam tikru Lietuvos sveikatos programos tikslu ir uždaviniu. Savivaldybės rodiklio reikšmė lyginama su šalies vidurkiu ir kraštinėmis rodiklio reikšmėmis (didžiausia ir mažiausia šalies rodiklio vertė). Jei Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Klaipėdos m. sav.) rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis geriausias, žymima žalia spalva; jei Klaipėdos m. sav. rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, žymima raudona spalva, kitu atveju žymima geltona spalva.

II SKYRIUS BENDROJI DALIS

Rodiklių analizė ir interpretavimas atliekamas palyginant einamųjų metų Klaipėdos m. sav. rodiklius su Lietuvos vidurkiu. Vadovaujantis šviesosoforo principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į 5 grupes (po 12 savivaldybių kiekvienoje grupėje):

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos žalia spalva (pirmasis kvintilis);
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos raudona spalva (penktasis kvintilis);
- likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos geltona spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

Rodiklių analizės tikslas yra įvertinti esamą gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situaciją Klaipėdos m. sav., vertinant ją Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste ir remiantis šia objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos priemones. Analizuojamų metų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami ataskaitos priedo lentelėje „Klaipėdos miesto savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“. Sudarius Klaipėdos m. sav. probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašą, buvo atlikta atrinktų rodiklių detalesnė analizė ir vertinimas (žr. III skyrių „Specialioji dalis“).

Bendra informacija apie Klaipėdos m. sav.:

- Gyventojų skaičius Klaipėdoje kasmet mažėja. 2016 metų pradžioje Klaipėdoje gyveno 154 326 gyventojai – 1 815 arba 1,2 proc. mažiau gyventojų nei 2015 metų pradžioje (nuo 2013 m. pradžios iki 2014 m. pradžios gyventojų skaičius buvo sumažėjęs 1 236 gyventojais, o nuo 2014 metų iki 2015 metų pradžios – 1 164). 2016 metų pradžioje moterų buvo 15 420 daugiau nei vyrų (atitinkamai 84 873 ir 69 453) ir jos sudarė 55 proc. visų Klaipėdos miesto gyventojų, 1 000 vyrų teko 1 222 moterys.
- 2016 metų pradžioje Klaipėdos mieste didžiąją gyventojų dalį sudarė darbingo amžiaus gyventojai (94 515 arba 61,2 proc.). Klaipėdos m. sav. gyvena daugiau pensinio amžiaus žmonių nei vaikų iki 15 metų amžiaus (atitinkamai 34 193 arba 22,2 proc. ir 25 618 arba 16,6 proc.), tai reiškia, kad Klaipėdos miesto gyventojai senėja. 2016 m. pradžioje vidutinis Klaipėdos miesto gyventojų amžius buvo 42 metai: vyrų – 38 metai, moterų – 45 metai.
- Per 2015 metų laikotarpį Klaipėdos m. sav. iš viso mirė 2 088 asmenys (1 044 vyrai bei 1044 moterys), tai 101 asmeniu daugiau nei mirė per 2014 metus (2014 m. mirė 1 987 asmenys). 2015 m. Klaipėdos mieste 1 000 gyventojų teko 13,5 mirusiųjų. Šis rodiklis buvo žemesnis nei Lietuvoje (14,4).
- Per 2015 metų laikotarpį Klaipėdos m. sav. gimė 1 915 kūdikių, tai 75 kūdikiais daugiau, nei per 2014 metų laikotarpį (2014 metais gimė 1 840 kūdikių).

1. Strateginio tikslo siekimas

Lietuvos sveikatos programoje numatytas strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Šiam strateginiam tikslui matuoti yra numatyti 2 rodiklius – vidutinės gyvenimo trukmės ir išvengiamo mirtingumo – stebėjimas.

Daugiausiai gyvenimo metų prarandama dėl ankstyvų mirčių, kurias lemia išorinės priežastys, kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai. Klaipėdos m. sav. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė yra 75,12 metai, čia žmonės gyvena 0,61 metų ilgiau nei bendras Lietuvos vidurkis (74,51 metai). Pagal vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės rodiklį Klaipėdos m. sav. patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona).

Nuo 2015 m. visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitose analizuojamas naujas rodiklis – išvengiamas mirtingumas. Tai mirtingumas, nulemtas ligų (ar būklių), kurių galima išvengti, taikant žinomas efektyvias prevencines ir (ar) diagnostikos ir (ar) gydymo priemones. Remiantis išvengiamo mirtingumo rodiklio struktūra ir dėsniniais, galima kiekybiškai įvertinti pasiektus sveikatos priežiūros tikslus, spręsti apie sveikatos politikos įtaką gyventojų sveikatai bei tobulinti veiksmų kryptis. Ligos, dėl kurių mirtis gali neištikti, jei tinkamai organizuota sveikatos priežiūra: tuberkuliozė, piktybiniai navikai (storosios žarnos, odos melanoma, krūties ir gimdos kaklelio navikai), lėtinės reumatinės širdies ligos, kvėpavimo organų ligos, hipertenzinė liga, smegenų kraujotakos sutrikimai ir kt. Mirtys nuo ligų, kurioms galima užkirsti kelią prevencinėmis priemonėmis: trachėjos, bronchų, skrandžio vėžys, kepenų cirozė, traumos, susijusios su transporto įvykiais.

Klaipėdos m. sav. išvengiamo mirtingumo rodiklis (31,18 proc.) yra geresnis už Lietuvos vidurkį (34,4 proc.), o santykis 0,91, todėl ji patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

2. 1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį

Uždavinio „Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav./Lietuva, matome, kad 3 rodikliai patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona), 1 rodiklis patenka į geltonąją zoną bei 1 rodiklis patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

Klaipėdos m. sav. 2015 metais nusižudė 24 asmenys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (15,46/100 000 gyv.) yra 2 kartus mažesnis palyginti su Lietuvos rodikliu (30,84/100 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 metais Klaipėdos m. sav. buvo 1 019 mokyklinio amžiaus vaikų, kurie nesimokė mokykloje. Klaipėdos m. sav. rodiklis (82,79/1 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (60,23/1 000 gyv.), todėl ji patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

2015 m. Klaipėdos m. sav. gyveno 388 socialinės rizikos šeimos. Klaipėdos m. sav. rodiklis (2,5/1 000 gyv.) yra geresnis už Lietuvos rodiklį (3,36/1 000 gyv.), todėl ji patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Klaipėdos mieste ilgą laiką nedirbančių asmenų 2015 metais buvo 832. Klaipėdos m. sav. rodiklis (0,85 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (2,52 proc.), todėl ji patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Socioekonominę padėtį taip pat atspindi ir gyventojų skaičiaus kitimas. 2015 m. Klaipėdos mieste gimė 1915, mirė 2088 asmenų. Neto migracija Klaipėdos m. sav. 2015 m. buvo –1642 gyventojų, tai reiškia, kad daugiau žmonių išvyko gyventi iš Klaipėdos.

Analizuojant uždavinio „Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu“ įgyvendinimą atspindinčius rodiklius, matome, kad 3 rodikliai patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona), o 1 – į geltonąją zoną.

2015 m. Klaipėdos mieste dėl išorinių priežasčių mirė 129 asmenys. Išorinių mirties priežasčių struktūroje dominuoja savižudybės bei transporto įvykiai. Klaipėdos m. sav. mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (83,1/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (110,43/100 000 gyv.), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Klaipėdos mieste yra 1 776 mokinių, kurie gauna nemokamą maitinimą mokyklose. Klaipėdos m. sav. rodiklis – 106,8/1 000 gyv. – yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (219,53/1 000 gyv.), todėl Klaipėdos m. sav. patenka geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Klaipėdos mieste yra 2 658 asmenų, kurie gauna socialinę pašalpą. Socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus Klaipėdos m. sav. rodiklis (17,12/1 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos (38,11/1 000 gyv.), todėl ji patenka geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona).

Tuberkuliozės registro duomenimis, Klaipėdos m. sav. 2015 metais 65 sirgo tuberkulioze, Klaipėdos m. sav. rodiklis (41,87/100 000) atitinka Lietuvos vidurkį (41,86/100 000), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geltonąją zoną.

3. 2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką

Tiksliui „Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką“ įgyvendinti numatyti 4 uždaviniai.

Vertinant uždavinio „Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą“ įgyvendinimą, 1 rodiklis patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona), 2 – į geltonąją ir 1 – į raudonąją zoną.

Klaipėdos mieste žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe užregistruota 10 asmenų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (1,03/1 000 darbingo amžiaus gyv.) atitinka Lietuvos vidurkį (1,02/1 000 gyv.), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geltonąją zoną.

2015 metais Klaipėdos mieste užregistruoti 247 susižaloję dėl nukritimų vyresni nei 65 metų amžiaus gyventojai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (85,93/10 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (138,97/10 000 gyv.), todėl šis rodiklis patenka į geriausiųjų rodiklių grupę (žalioji zona).

Klaipėdos m. sav. darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, buvo 608. Klaipėdos m. sav. rodiklis (64,55/10 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (68,87/10 000 gyv.), šis rodiklis patenka į geltonąją zoną.

Klaipėdos mieste sirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis buvo užregistruoti 1 307 asmenys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (84,2/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (72,77/10 000 gyv.), todėl ji patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

2 uždavinio „Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 2 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav./Lietuva, matome, kad jie abu patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona).

2015 metais Klaipėdos mieste dėl atsitiktinio paskendimo mirė 6 asmenys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (3,87/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (5,03/100 000 gyv.), bet patenka į geltonąją zoną.

Klaipėdos mieste dėl nukritimo mirė 14 asmenų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (9,02/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (13,56/100 000 gyv.), tačiau ji patenka į geltonąją zoną.

3 uždavinio „Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 3 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį Klaipėdos m. sav./Lietuva, 1 rodiklis patenka į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona), 2 rodikliai – į geltonąją zoną.

2015 m. Klaipėdos mieste dėl transporto įvykių mirė 9 asmenys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (5,8/100 000 gyv.) mažesnis už Lietuvos rodiklį (10,57/100 000 gyv.), o santykis yra 0,55, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į žaliają zoną.

2015 m. Klaipėdos mieste dėl transporto įvykių mirė 7 pėstieji. Klaipėdos m. sav. rodiklis 4,51/100 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (3,86/100 000 gyv.) ir ji patenka į geltonąją zoną.

95 Klaipėdos miesto gyventojai per 2015 metus patyrė traumų transporto įvykiuose. Klaipėdos m. sav. rodiklis (61,2/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (65,68/100 000 gyv.) ir patenka į geltonąją zoną.

Uždaviniui „Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą“ numatyti stebėti 3 rodikliai, tačiau ne visus juos galima palyginti su kitomis savivaldybėmis, nes nėra sukurta bendra duomenų rinkimo, skaičiavimo metodika.

AB „Klaipėdos vanduo“ duomenimis, 2015 metais tiekiamas vanduo iš visų keturių vandenviečių atitiko geriamojo vandens higienos normos keliamus reikalavimus.

2015 m. Klaipėdos m. sav. viešai tiekiamo geriamojo vandens paslaugomis naudojosi 100 proc. gyventojų.

2015 m. Klaipėdos m. sav. nuotekų tvarkymo paslaugomis naudojosi 100 proc. gyventojų.

4. 3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą

Tiksliui „Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą“ numatyti 2 uždaviniai, kurių įgyvendinimą atspindį tam tikri rodikliai.

Uždavinio – sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav./Lietuva, matome, kad 2 rodikliai patenka į geltonąją zoną ir 3 rodikliai – į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

2015 m. mirčių dėl priežasčių susijusių su narkotikų vartojimu buvo 12 atvejų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (7,73/100 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklis (5,13/100 000 gyv.), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

2015 m. mirčių dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, Klaipėdos m. sav. buvo 34 atvejai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (21,9/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (25,2/100 000 gyv.), tačiau jis patenka į geltonąją zoną.

Klaipėdos m. sav. buvo užregistruotos 167 nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai). Klaipėdos m. sav. rodiklis (107,58/100 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (65,65/100 000 gyv.), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

2015 m. Klaipėdos m. sav. buvo 1 010 licencijų verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais ir 1 322 licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais. Pagal gyventojų skaičių, tenkantį vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, Klaipėdos m. sav. rodiklis (153,7 gyventojų) patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią (173,5 gyventojų) geltonąją zoną. Pagal gyventojų skaičių, tenkantį vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, Klaipėdos m. sav. rodiklis (117,42 gyventojų) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (149,7 gyventojų) ir patenka į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

Uždavinio – skatinti sveikos mitybos įpročius – įgyvendinimui matuoti yra numatytas 1 rodiklis.

Higienos instituto duomenimis, Klaipėdos m. sav. 561 kūdikis buvo išimtinai žindytas iki 6 mėn. amžiaus, Klaipėdos m. sav. rodiklis (28,54 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (32,03 proc.), o santykis yra 0,89, todėl patenka į geltonąją zoną.

5. 4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius

Uždavinio „Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 2 rodikliai.

2015 m. išvengiamų hospitalizacijų Klaipėdos m. sav. buvo 4 989 atvejai. Savivaldybės rodiklis (32,14/1 000 gyv.) atitinka Lietuvos vidurkį (33,6/1 000), todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geltonąją zoną.

2015 m. išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų Klaipėdos m. sav. buvo 960 atvejų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (7,56/1 000 gyv.) atitinka Lietuvos vidurkį (6,94/1 000 gyv.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Uždavinio „Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav./Lietuva, matome, kad 3 rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona), 1 rodiklis – į geriausiųjų kvintilių grupę (žalioji zona) ir 1 rodiklis – į prasčiausiųjų kvintilių grupę (raudonoji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2015 m. Klaipėdos m. sav. vienam gydytojui teko 2,14 slaugytojai. Tai atitinka Lietuvos vidurkį, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geltonąją zoną.

Klaipėdos m. sav. yra 123 šeimos gydytojai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (7,92/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (7,1/ 10 000 gyv.), o santykis yra 1,12, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

Klaipėdos m. sav. gyventojai pas gydytojus apsilankė 1 309 566 kartus, vienam gyventojui teko 8,44 apsilankymų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (8,44) atitinka Lietuvos rodiklį (8,34), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Tuberkuliozės registro duomenimis, Klaipėdos m. sav. 2015 m. 9 asmenys sirgo vaistams atsparia tuberkulioze, Klaipėdos m. sav. rodiklis (5,8/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos vidurkį (3,68/100 000), bet patenka į geltonąją zoną.

62 asmenys sirgo ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis, Klaipėdos m. sav. rodiklis (3,99/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (3,59/10 000 gyv.), todėl ji patenka į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona).

Uždavinio „Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 6 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav. /Lietuva, matome, kad 5 rodikliai patenka į geltonąją zoną ir 1 rodiklis – į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona).

Higienos instituto duomenimis, 2015 m. Klaipėdos m. sav. mirė 12 kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus), Klaipėdos m. sav. rodiklis (6,27/1 000 gyvų gimusių kūdikių) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (4,19/1 000 gyvų gimusių kūdikių), bet patenka į geltonąją zoną.

Klaipėdos mieste 1 854 vaikai buvo paskiepyti MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės) vakcina. Klaipėdos m. sav. rodiklis (94,35 proc.) atitinka Lietuvos vidurkį (94,19 proc.) ir patenka į geltonąją zoną.

1 983 vaikai buvo paskiepyti DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo) vakcina. Klaipėdos m. sav. rodiklis (91,93 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (93,48 proc.), todėl ji patenka į Lietuvos vidurkį atspindinčią kvintilių grupę (geltonoji zona).

Klaipėdos m. sav. buvo 1 032 vaikai, kuriems krūminiai dantys buvo padengti silantinėmis medžiagomis. Klaipėdos m. sav. rodiklis (8,09 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (19,98 proc.), o santykis yra 0,41, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona).

Klaipėdos m. sav. mokinių dantų ėduonies intensyvumo rodiklis (KPI indeksas rodo, kiek ėduonies pažeistų dantų tenka vienam gyventojui) (3,47) patenka į Lietuvos vidurkį atspindinčią kvintilių grupę (geltonoji zona).

Klaipėdos mieste registruoti 9 paauglių (15–17 m.) gimdymai, Klaipėdos m. sav. rodiklis (4,29/1 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (5,85/1 000 gyv.), todėl ji patenka į geltonąją zoną.

Uždavinio „Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę“ įgyvendinimui matuoti yra numatyti 8 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį: Klaipėdos m. sav./Lietuva, matome, kad 5 rodikliai patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona), 2 rodikliai – į geltonąją zoną ir 1 rodiklis – į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona).

Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų Klaipėdos m. sav. buvo užregistruoti 1 089 atvejai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (701,52/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (811,97/100 000 gyv.), o santykis yra 0,86, todėl ji patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

2015 m. nuo piktybinių navikų mirė 464 klaipėdiečiai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (298,9/100 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (287,38/100 000 gyv.), o santykis yra 1,04, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona).

2015 m. mirčių nuo cerebravaskulinių (smegenų kraujotakos) ligų Klaipėdos m. sav. buvo užregistruoti 226 atvejai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (145,59/100 000 gyv.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (196,01/100 000 gyv.), o santykis yra 0,74, todėl ji patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

2015 m. II tipo cukrinio diabetu sirgo 783 asmenų. Klaipėdos m. sav. rodiklis (50,4/10 000 gyv.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (42,6/10 000 gyv.), o santykis yra 1,18, todėl ji patenka į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona).

Krūties vėžio ankstyvosios diagnostikos programa yra skirta moterims nuo 50 iki 69 metų amžiaus. Šio amžiaus moterims kartą per 2 metus nemokamai gali būti atliekamas mamografinis tyrimas. Klaipėdos m. sav. šia programa pasinaudojo 13 702 moterys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (59,33 proc.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (48,4 proc.), o santykis yra 1,23, todėl ji patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje dalyvavo 21 552 moterys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (51,33 proc.) yra mažesnis už Lietuvos rodiklį (50,24 proc.), santykis yra 1,02, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona).

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje dalyvavo 26 259 klaipėdiečiai. Klaipėdos m. sav. rodiklis (55,69 proc.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (50,44 proc.), santykis yra 1,1, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa yra skirta vyrams nuo 40 iki 55 metų ir moterims nuo 50 iki 65 metų. Šioje prevencinėje programoje dalyvavo 17 676 asmenys. Klaipėdos m. sav. rodiklis (50,19 proc.) yra didesnis už Lietuvos rodiklį (37,42 proc.), santykis – 1,34, todėl Klaipėdos m. sav. patenka į geriausių kvintilių grupę (žalioji zona).

III SKYRIUS SPECIALIOJI DALIS

6. Prioritetinių sričių identifikavimas

Iš priedo lentelėje „Klaipėdos miesto savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktų rodiklių reikšmių matyti, kad:

– vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, atspindinti mirtingumą ir jo pokyčius, Klaipėdos m. sav. yra geresnis rodiklis už Lietuvos vidurkį ir patenka į geriausių kvintilių grupę (žaliają zoną).

- 15 rodiklių patenka į geriausių savivaldybių kvintilių grupę (žalioji zona);
- 24 rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (geltonoji zona);
- 8 rodikliai patenka į prasčiausių savivaldybių kvintilių grupę (raudonoji zona):
  1. mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų;
  2. sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 10 000 gyventojų;
  3. mirtingumas dėl priešasčių susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyventojų;
  4. nusikalstamos veiklos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai);
  5. gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;
  6. sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24) 10 000 gyventojų;
  7. tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje;
  8. sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų.

2014 m. 9 rodikliai pateko į prasčiausių kvintilių grupę (raudonoji zona). Palyginti 2015 m. su 2014 m., matyti, kad prasčiausių kvintilių grupėje nebėra šių rodiklių:

1. asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 1 000 darbingo amžiaus gyventojų;
2. 1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina, 3 dozės) skiepavimo apimtis.

Rodiklis „Mirtingumas dėl priešasčių susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyventojų“ 2015 m. pateko į prasčiausių kvintilių grupę, nors 2014 m. atitiko Lietuvos vidurkį.

3 prioritetiniai rodikliai, patenkantys į prasčiausių savivaldybių kvintilių grupę (raudonoji zona), pasirinkti detalesnei analizei, tai:

1. gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;
2. tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje;
3. sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų.

7. Licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais

Vertinant alkoholinių gėrimų prieinamumą, svarbu atsižvelgti į tai, kiek vienai licencijai tenka gyventojų. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, licencijų skaičius Lietuvoje nuo 2014 metų mažėja, tačiau vienai licencijai tenkantis gyventojų skaičius išlieka stabilus, nes gyventojų skaičius Lietuvoje mažėja (2013 m., 2014 m. ir 2015 m. 1-ai licencijai teko 150 gyventojų).

Iš viso Lietuvoje 2015 m. išduotų ir galiojančių liepos 1 d. licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais buvo 19 405 (149,7 gyv./1-ai licencijai). Mažiausiai gyventojų, tenkančių vienai licencijai, buvo Druskininkų (82,9 gyv./licencijai) savivaldybėje. Maža rodiklio reikšmė parodo, kad licencijų yra išduota daug ir todėl vienai jų tenka mažai gyventojų (didesnis prieinamumas). 2015 m. daugiausiai gyventojų, tenkančių 1 licencijai (mažesnis prieinamumas), buvo Visagino sav., Akmenės r., Šiaulių r., Vilniaus r. ir Pakruojo r. savivaldybėse.

Klaipėdos m. sav. alkoholio prieinamumas didėja: 2013 m. vienai licencijai teko 132 gyventojai, 2014 m. – 123 gyventojai, o 2015 m. – 117 gyventojų. Nors Klaipėdos miesto gyventojų skaičius mažėja, bet vienai licencijai tenkančių gyventojų skaičius didėja.

2016 m. Klaipėdos m. sav. administracija, atsižvelgdama į Juridinių asmenų registro duomenis apie išregistruotas įmones, panaikino 35 licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais, iš jų 31 licenciją – viešojo maitinimo įmonėms, 4 licencijas – mažmeninės prekybos įmonėms. Taigi, 2017 m. išduotų licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais sąrašas dar keisis, nes Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo nuostatos leis sumažinti statistiką iškreipiančius duomenis bei matyti realiai veiklą vykdančių įmonių sąrašą.

8. Vaikų dantų silantavimas

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa skirta vaikų nuo 6 iki 14 metų nuolatinių krūminių dantų kramtomųjų paviršių eduonies prevencijai. Dantų dengimą silantais atlieka gydytojai odontologai su padėjėjais arba burnos higienistai. Padengtų silantais dantų kontrolė atliekama po 3 mėnesių, vėliau – kiekvieno profilaktinio patikrinimo metu. Jei silantas iškrenta, krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis procedūra kartojama. Visos šios paslaugos programoje dalyvaujantiems vaikams teikiamos nemokamai.

Higienos instituto duomenimis, 2015 m. Lietuvoje 20 proc. 6–14 m. amžiaus vaikų buvo atliktas krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis. Šis rodiklis Lietuvoje svyravo nuo 6,9 proc. (Plungės r. sav.) iki 64,8 proc. (Druskininkų sav.). Klaipėdos m. sav. patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2015 m. tik 6 proc. vaikų ši paslauga buvo suteikta.

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, Klaipėdos m. sav. nuo 2010 iki 2015 metų mažėjo vaikų skaičius, kuriems atliktas dantų silantavimas: 2010 m. šia programa pasinaudojo 13 proc. vaikų nuo tikslinės amžiaus grupės, 2011 m. – 14 proc., 2012 m. – 11 proc., 2013 m. – 10 proc., 2014 m. – 8 proc., 2015 m. – 6 proc. Nuo 2010 iki 2015 metų dantų silantavimo paslaugos suteikimas sumažėjo 7 proc. (1 lentelė).

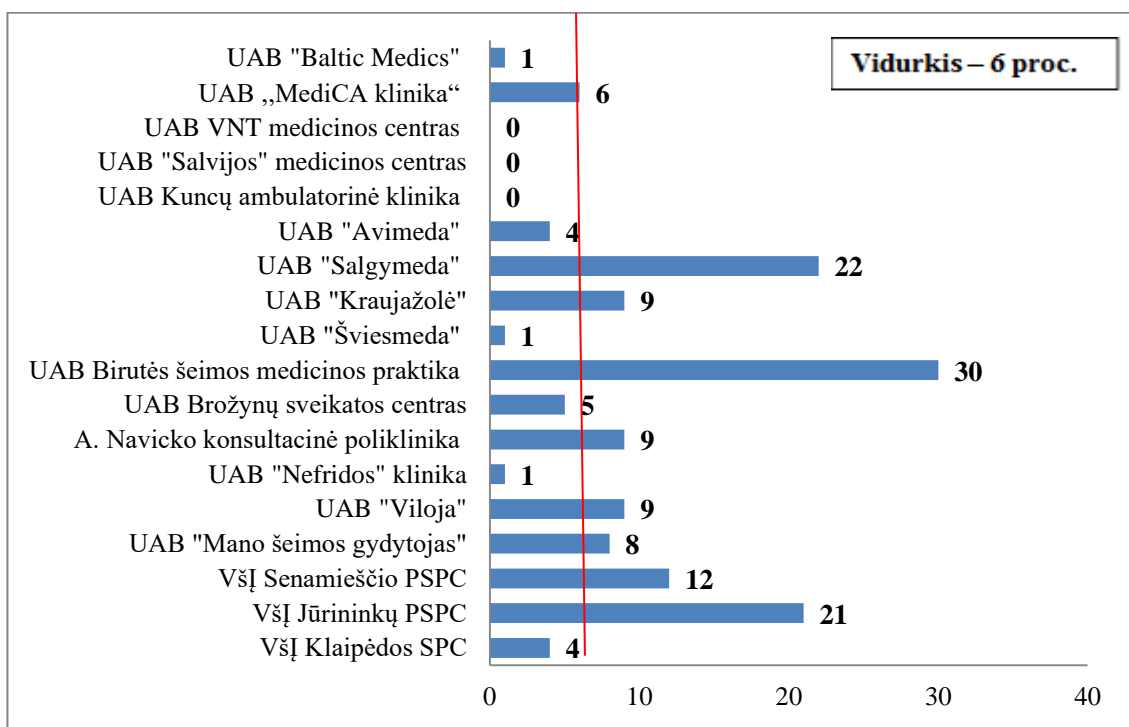
1 lentelė. Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos įgyvendinimas Klaipėdos m. sav. 2010-2015 metais (proc. nuo tikslinės amžiaus grupės).

Metai	Vaikų sk.	Proc. nuo tikslinės amžiaus grupės
2015	913	6
2014	1 189	8
2013	1 400	10
2012	1 736	11
2011	2 276	14
2010	2 052	13

Šaltinis: Klaipėdos teritorinė ligonių kasa

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Pagal Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenis, analizuotas silantavimo paslaugų suteikimas pagal ASP įstaigas (1 pav.).

1 pav. Silantavimo paslaugų suteikimas pagal atskiras įstaigas (proc. nuo tikslinės vaikų grupės).

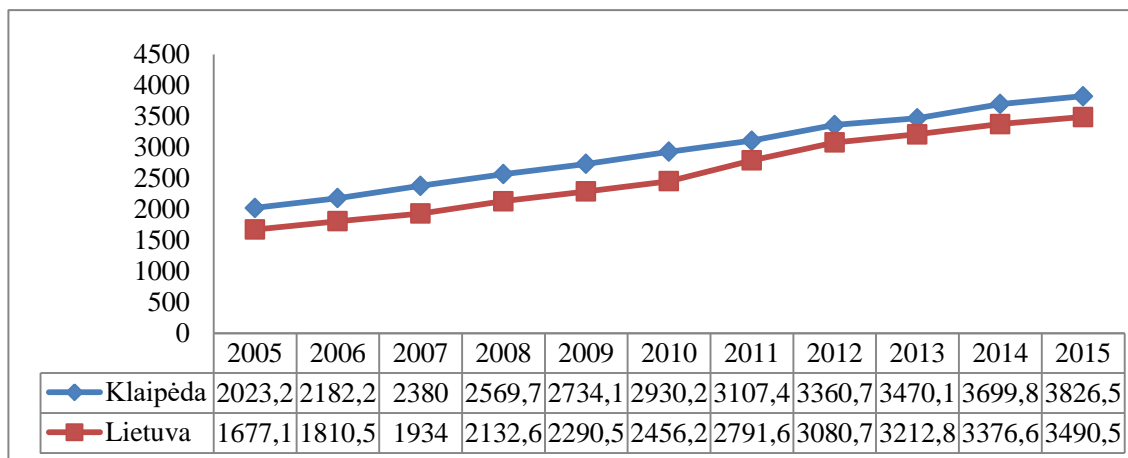
Šaltinis: Klaipėdos teritorinė ligonių kasa

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Didžiausia vaikų dalis (30 proc. nuo tikslinės grupės), kuriems buvo silantuoti dantys, buvo UAB „Birutės šeimos medicinos praktika“ įstaigoje. Daugiau už Klaipėdos m. sav. vidurkį (6 proc.) šią paslaugą suteikė: UAB „Salgymeda“ (22 proc.), UAB „Kraujažolė“ (9 proc.), A. Navicko konsultacinė poliklinika (9 proc.), UAB „Viloja“ (9 proc.), UAB „Mano šeimos gydytojas“ (8 proc.), VšĮ Senamiesčio PSPC (12 proc.), VšĮ Jūrininkų PSPC (21 proc.). Mažiau (arba lygų) už Klaipėdos m. sav. vidurkį (6 proc.) silantavimo paslaugų suteikė: UAB „Baltic Medics“ (1 proc.), UAB „MediCa klinika“ (6 proc.), UAB „Avimeda“ (4 proc.), UAB „Šviesmeda“ (1 proc.), UAB Brožynų sveikatos centras (5 proc.), UAB „Nefridos“ klinika (1 proc.), VšĮ Klaipėdos SPC (4 proc.). Iš viso šių paslaugų neteikė UAB „VNT medicinos centras“, UAB „Salvijos“ medicinos centras, UAB Kuncų ambulatorinė klinika. Taigi, iš 18 įstaigų, 8 įstaigos suteikė daugiau silantavimo paslaugų, palyginti su Klaipėdos m. sav. vidurkiu, 7 įstaigos suteikė mažiau arba atitinkančių Klaipėdos m. sav. vidurkį paslaugų, o 3 įstaigos iš viso šių paslaugų nesuteikė.

9. Sergamumas cukriniu diabetu

Higienos instituto duomenimis, nuo 2005 iki 2015 m. ligotumas cukriniu diabetu (CD) Klaipėdos mieste išaugo beveik du kartus, arba 47,1 proc. 2005 m. 100 000 Klaipėdos miesto gyventojų teko 2 023,17 ligų atvejo, o 2015 m. – 3 826,49 atvejo, ligotumas cukriniu diabetu Klaipėdoje nuo 2005 iki 2015 metų išlieka aukštesnis, palyginti su Lietuva. 2005 m. Klaipėdos m. sav. rodiklis buvo aukštesnis 17 proc. už Lietuvos, o 2015 metais – aukštesnis 9 proc. (2 pav.).

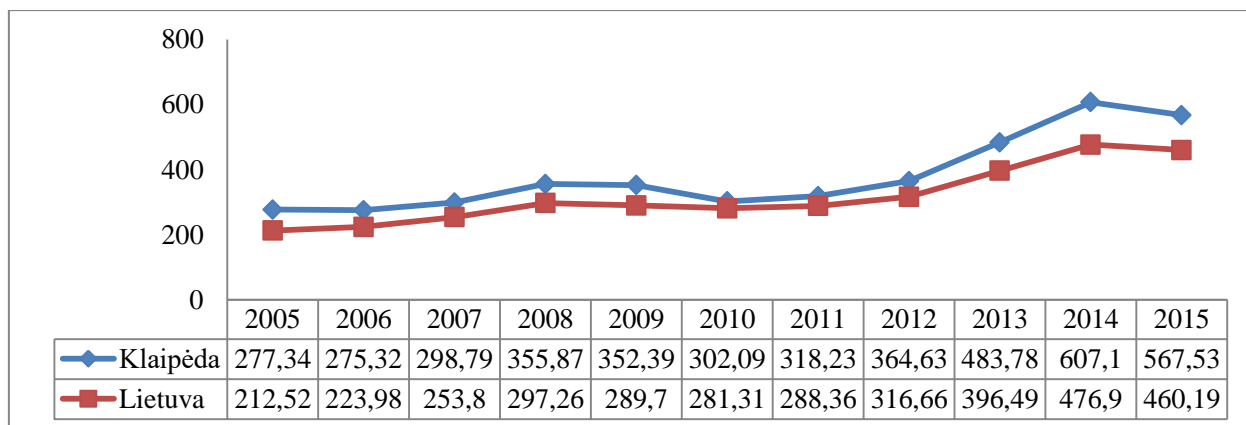
2 pav. Ligotumas cukriniu diabetu (E10-E14) Lietuvoje ir Klaipėdos m. sav. 2005–2015 m. (100 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos institutas

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Analizuojant per metus nustatytų naujų ligos atvejų struktūrą, stebimas žymus diagnozuotų cukrinio diabeto atvejų augimas nuo 2011 iki 2014 metų tiek Lietuvoje, tiek ir Klaipėdoje. Per šį laikotarpį Klaipėdoje cukrinio diabeto atvejų skaičius išaugo dvigubai – nuo 318,23 iki 607,1 atv./100 000 gyv. 2015 m. tiek Klaipėdoje, tiek Lietuvoje sergamumas cukriniu diabetu sumažėjo.

Nuo 2005 metų iki 2015 metų sergamumas cukriniu diabetu Klaipėdos mieste išaugo 2,05 karto (2005 m. – 277,34/100 000 gyv., 2015 m. – 567,53/100 000 gyv.). Nuo 2005 iki 2015 metų Klaipėdos m. sav. 100 000 gyventojų tenkantis cukrinio diabeto ligos atvejų skaičius buvo didesnis už Lietuvos: 2005 metais – 23,4 proc., 2015 metais – 18,9 proc. (3 pav.).

3 pav. Sergamumas cukriniu diabetu (E10-E14) Lietuvoje ir Klaipėdos m. sav. 2005-2015 m. (100 000 gyv.).

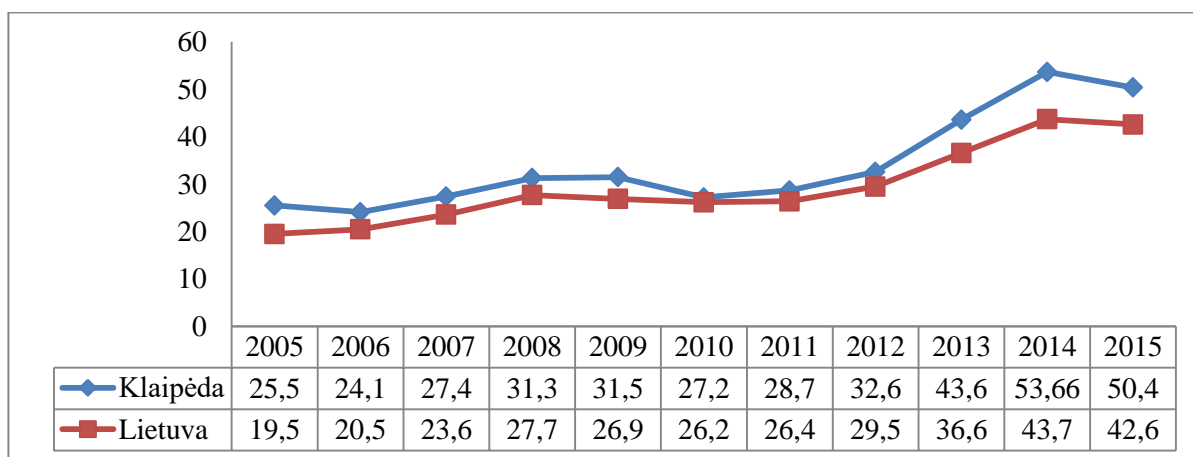
Šaltinis: Higienos institutas

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Daugiausia cukrinio diabeto atvejų sudaro II tipo cukrinis diabetas (nuo insulino nepriklausomas diabetas). Higienos instituto duomenimis, ši liga 2015 m. Lietuvoje buvo nustatyta 12 386 asmenims ir tai sudarė 92,7 proc. visų cukrinio diabeto atvejų.

2015 m. 783 Klaipėdos mieste gyvenantiems asmenims ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose pirmą kartą gyvenime buvo užregistruotas II tipo cukrinis diabetas. Sergamumas šia liga Lietuvoje – 42,6/10 000 gyv. Didžiausias sergamumo rodiklis nustatytas Lazdijų r. sav. (75,1/10 000 gyv.), mažiausias – Utenos r. sav. gyventojams (19,7/10 000 gyv.).

Sergamumas II tipo cukriniu diabetu Lietuvoje nuo 2005 m. iki 2014 m. išaugo 2,2 karto, o Klaipėdos mieste – 2,1 karto. Nuo 2015 m. tiek Lietuvoje, tiek Klaipėdoje stebima sergamumo šia liga mažėjimo tendencija, tačiau Klaipėdos m. sav. rodiklis išlieka aukštesnis už Lietuvos rodiklį (4 pav.).

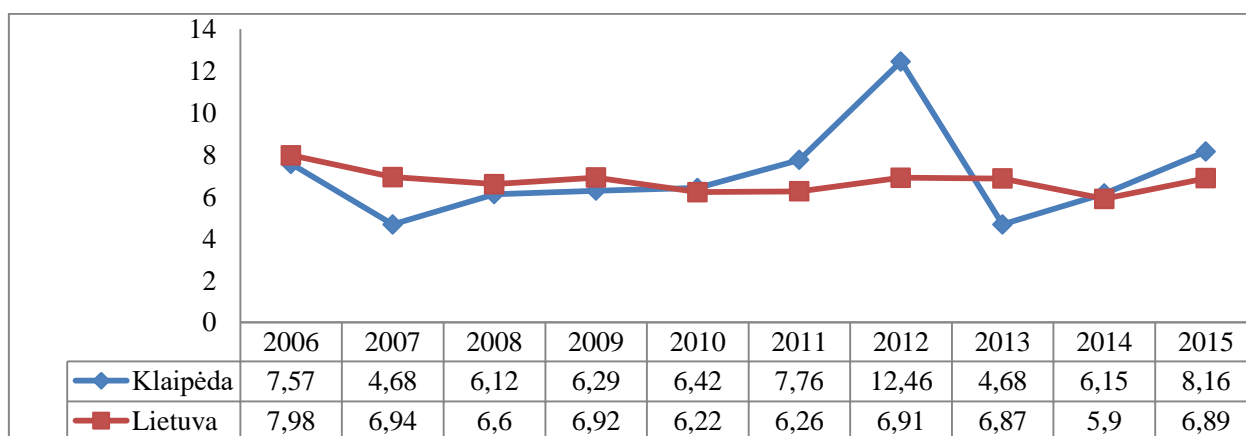

4 pav. Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) Lietuvoje ir Klaipėdos m. sav. 2005–2015 m. (10 000 gyv.).

Šaltinis: Higienos institutas

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Standartizuotas mirtingumas nuo cukrinio diabeto Klaipėdos m. sav. 2005–2009 metų laikotarpiu buvo mažesnis nei Lietuvoje, tačiau 2010–2012 mirčių skaičius išaugo nuo 6,4/100 000 gyv. iki 12,46/100 000 gyv. ir standartizuotas mirtingumas Klaipėdoje tapo didesnis nei Lietuvoje. 2013 metais standartizuotas mirtingumas vėl tapo mažesnis už Lietuvos, tačiau 2014–2015 metais standartizuotas mirtingumas vėl aplenkė Lietuvos vidurkį (5 pav.).

5 pav. Standartizuotas mirtingumas nuo cukriniu diabeto (E10-E14) Lietuvoje ir Klaipėdos m. sav. 2005–2014 (100 000 gyv.).

Šaltinis: Higienos institutas

Duomenų apdorojimas: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro duomenimis, nuo 200 iki 2013 m. stebėtas vaikų, lankančių bendrojo lavinimo mokyklą, kurie turi antsvorį arba nutukimą, skaičiaus augimas. Nuo 2009 iki 2013 m. antsvorį turinčių vaikų skaičius padidėjo 2,1 proc. (2009 m. – 3 proc.; 2010 m. – 3,9 proc.; 2011 m. – 4,1 proc.; 2012 m. – 4,7 proc., 2013 m. – 5,5 proc.), tačiau 2014 m. antsvorį turinčių vaikų skaičius sumažėjo iki 5,1 proc., o 2015 m. vėl padidėjo iki 5,5 proc.

Nutukusių vaikų nuo 2009 iki 2013 m. padaugėjo 0,9 proc. (2009 m. – 1 proc.; 2010 m. – 1,2 proc.; 2011 m. – 1,4 proc., 2012 m. – 1,9 proc., 2013 m. – 1,9 proc.), tačiau 2014 m. stebima, jog nutukusių vaikų sumažėjo 0,1 proc. 2015 m. nutukusių vaikų skaičius vėl siekė 2013 m. lygį (1,9 proc.). Daugiausiai vaikų, turinčių antsvorį, yra tarp 5–8 kl. ir 9–12 kl. (5–8 kl. – 6,6 proc.; 9–12 kl. – 6,2 proc.). Nutukusių vaikų taip pat daugiausiai yra tarp 5–8 kl. ir 9–12 kl. vaikų (5–8 kl. – 2,4 proc.; 9–12 kl. – 1,9 proc.).

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro duomenimis, 2015 m. profesinio mokymo mokyklose antsvorį turintys jaunuoliai sudarė 5,7 proc., o nutukę – 2,8 proc. Antsvoris ir nutukimas dažniausi 10 profesinio mokymo klasėse.

10. Tyrimai, atlikti 2015 metais Klaipėdos miesto savivaldybėje

10.1. Lietuvos mokyklų aplinkos tyrimas

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti tinkamų sanitarinių ir higieninių sąlygų prieinamumą mokyklose, mokinių keliavimo į mokyklas ir iš jų būdus, rūkančių mokinių dalį mokyklose ir jų teritorijose, ištirti patalpų oro kokybę, nustatyti, kaip laikomasi ventiliacijai, drėgmei ir pelėsių paplitimui nustatytų reikalavimų.

Tyrimo medžiaga ir metodai: tyrimą vykdė Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras kartu su visuomenės sveikatos biurais. Matavimams atlikti Lietuva įsigijo 3 anglies dvideginio matuoklius „Delta OHM HD 21AB17“ ir 2 paviršių drėgmės matuoklius „Tramex Moisture Encounter Plus“. Mokyklų visuomenės sveikatos specialistai apklausas vykdė 2015 m. sausio–gegužės mėn. Buvo atrinktos po 4 kiekvieno tyrimo sutikusio dalyvauti 31 visuomenės sveikatos biuro aptarnaujamos mokyklos. Kiekvienai mokyklai pateiktas paketas, sudarytas iš 75 vnt. moksleivių klausimynų, 5 vnt. mokyklos darbuotojų klausimynų ir 1 vnt. mokyklos administracijos apklausos formos.

Tyrimo rezultatai: klausimynus užpildė: 6 951 mokinys, 334 mokyklų darbuotojai bei 131 mokyklų administracijos atstovas.

10.2. Vyresnio amžiaus žmonių apklausa apie jiems suteiktas profilaktines sveikatos priežiūros paslaugas

Tyrimo tikslas – ištirti vyresnio amžiaus žmonių naudojimąsi profilaktinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Tyrimo medžiaga ir metodai: apklausą atliko Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras 2015 m. gegužės–birželio mėnesiais. Apklausti 1439 asmenys iš 31 miesto ir rajono. Šiame tyrime dalyvavo ir Klaipėdos miesto senjorai (9 vyrai ir 46 moterys).

Tyrimo rezultatai: 12,7 proc. apklaustųjų Klaipėdos miesto senjorų savo sveikatą įvertino gerai ir labai gerai, 81,8 proc. – vidutiniškai, 5,5 proc. – blogiau nei vidutiniškai. 5,7 proc. apklaustųjų dėl sveikatos būklės buvo reikalinga kitų asmenų pagalba kasdieniame gyvenime (94,3 proc. tokia pagalba nebuvo reikalinga). 42,3 proc. vyresnio amžiaus žmonių į gydymo ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi profilaktikai. Pirminiuose sveikatos priežiūros centruose kraujospūdį, cukraus kiekį bei cholesterolį yra matavusių didžioji dalis (89 proc.) apklaustųjų. Tyrimo duomenimis, gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje dalyvavo 40,9 proc. moterų, o atrankinės mamografijos patikroje dėl krūties vėžio – 78,3 proc. moterų. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa pasinaudojo didžioji dalis (71,4 proc.) vyresnio amžiaus vyrų. Dėl Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programos, tyrimo duomenimis, gydytojų buvo konsultuotas dažniau nei kas antras (67,9 proc.) senjoras. Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa pasinaudojo kas trečias senjoras (30,8 proc.).

10.3. Mokinių kuprinių svėrimo akcija „Ar žinai, kiek sveria tavo kuprinė?“

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kokio svorio kuprines nešioja mokiniai, bei atkreipti mokinių ir tėvų dėmesį į mokyklinių kuprinių svorį, turinį bei galimą sunkios kuprinės poveikį vaiko sveikatai.

Tyrimo medžiaga ir metodai: tyrimas vyko 2015 m. rugsėjo mėn. Buvo pasverti 1–6 klasių mokiniai ir jų kuprinės, dalyvavo 6 288 mokiniai. Duomenys buvo analizuoti naudojantis programa „MS Excel“.

Tyrimo rezultatai: kas antro (53,1 proc.) mokinio kuprinės svoris sudarė iki 10 proc. vaikų svorio t. y. tiek, kiek rekomenduojama. 6,9 proc. vaikų kuprinės buvo labai sunkios, t. y. viršijo 15 proc. mokinio kūno svorio. Daugiausia sunkių kuprinių nešioja antrų klasių mokiniai. 73,6 proc. mokinių kuprinės turi atšvaitus, jų didžiausia dalis yra tarp pirmokų (92,6 proc.), o rečiausiai atšvaitus turi 6 klasių mokiniai – tik pusė (50,3 proc.). Siekiant įvertinti mokinių nuomonę apie kuprinių svorį, buvo vaikų klausama „Ar tau kuprinė yra sunki?“. Kas šeštas (15,7 proc.) mokinyš atsakė, kad jo kuprinė yra sunki, didžiausia mokinių dalis, kuriems buvo per sunki kuprinė, buvo tarp trečiųjų ir šeštųjų (20,5 proc. ir 20,4 proc.).

Išvada: palyginti 2015 m. tyrimo rezultatus su ankstesniais metais, matome, kad labai sunkias kuprines nešiojančių mokinių mažėja. Palyginti 2015 m. tyrimo rezultatus su 2014 m., 17,4 proc. sumažėjo mokinių skaičius, kurie vertina savo kuprinę kaip sunkią.

11. Bendruomenės sveikatos stiprinimo veiklos, susijusios su prioritetinėmis veiklomis

Cukrinio diabeto (CD) prevencija:

vykdyta Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa (programą 2015 m. pradėjo 47 rizikos grupės asmenys, 2016 m. – 107, programą baigė 30 asmenų);
mankštos bendruomenei (zumba, kalanetika, mankštos senjorams, šokiai), fizinio aktyvumo užsiėmimai (šiaurietiško ėjimo mokymai, vaikščiojimo grupių užsiėmimai, dviračių žygiai);

CD klubo nariams organizuota paskaita „Valdykime diabetą kartu! Fizinis aktyvumas“;

Klaipėdos Botanikos sode CD klubo nariai dalyvavo sveikatingumo mankštose;

Sveikatos dienos minėjimui organizuotas Klaipėdos miesto gyventojų žinių patikrinimas „Ką žinai apie cukrinį diabetą“ ir CD rizikos veiksnių vertinimas (gliukozės matavimai);

„Judriausios įmonės“ (anksčiau – „Sveikiausios įmonės“) konkurso metu vertinami įmonių darbuotojų rizikos veiksniai (matuojamas kraujospūdis, cholesterolio, cukraus kiekis kraujyje, atliekama kūno kompozicijos analizė).

Vaikų dantų silantavimo apimčių didinimas:

paskaita ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvams „Vaikų dantukų priežiūra ir silantai“;

paruošta ir išplatinta informacija tėvams apie dantų silantavimą (lankstinuko „Silantai“ platinimas elektroniniuose dienynuose, ugdymo įstaigų internetinėse svetainėse, Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro interneto svetainėje);

būsimų tėvų švietimas apie vaikų burnos higieną ir dantų priežiūrą (2016 m. vyko 10 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 128 būsimi tėvai);

„Judriausios įmonės“ konkurso metu įmonių darbuotojams suteikiama informacija apie galimybę nemokamai dalyvauti valstybės vykdomose prevencinėse programose.

2017 metais numatomos veiklos:

Cukrinio diabeto (CD) prevencija

Širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymas;

mankštų bendruomenėje tęsimas;

bus organizuojamas „Judriausios įmonės“ konkursas ir vykdomas darbuotojų rizikos veiksnių vertinimas.

Vaikų dantų silantavimo apimties didinimas:

paskaitos tėvams apie vaikų dantų silantavimą;

būsimų tėvų švietimas apie vaikų burnos higieną ir dantų priežiūrą.

IV SKYRIUS APIBENDRINIMAS

- Gyventojų skaičius Klaipėdoje kasmet mažėja. Klaipėdos gyventojai pagal lytį – 55 proc. moterų ir 45 proc. vyrų. Didžiąją gyventojų dalį (61,2 proc.) sudaro darbingo amžiaus gyventojai. Išlieka gyventojų senėjimo tendencija, nes Klaipėdos m. sav. gyvena daugiau pensinio amžiaus žmonių nei vaikų.

- Klaipėdos mieste didėja gimstamumas ir mirtingumas.

- Išanalizavus Klaipėdos m. sav. rodiklius, kurie atspindi tikslų įgyvendinimą, pastebima, kad geriausiai rodikliai stebimi įgyvendinant 1 tikslą („Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį“), 6 rodikliai iš 9 patenka tarp geriausių pozicijų, 2 rodikliai atitinka Lietuvos vidurkį ir tik 1 rodiklis yra tarp prasčiausių. Prasčiausiai įgyvendinamas 3 tikslas „Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą“, nes tik 2 rodikliai atitinka Lietuvos vidurkį, o tarp prasčiausių – 3 rodikliai.

- Iš 8 rodiklių, kurie patenka į prasčiausių rodiklių grupę, buvo išrinktos 3 prioritetinės Klaipėdos m. sav. sritys: licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimas, sergamumas II tipo cukriniu diabetu, vaikų krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis. Šiose srityse buvo atliekama detalesnė rodiklių analizė:

1. Klaipėdos m. sav. alkoholio prieinamumas didėja: 2013 m. vienai licencijai teko 132 gyventojai, 2014 m. – 123 gyventojai, o 2015 m. – 117 gyventojų. Šie rodikliai yra blogesni už Lietuvos vidurkį, kuris keletą metų išlieka nepakitęs – 150 gyventojų/1-ai licencijai.

2. Sergamumas II tipo cukriniu diabetu Klaipėdos m. sav. yra didesnis už Lietuvos vidurkį ir nuo 2005 iki 2014 m. jis buvo didėjantis, o 2015 m. stebima mažėjimo tendencija. Nutukimas tiesiogiai susijęs su II tipo cukrinio diabeto atsiradimu. Nuo 2013 m. antsvorį turinčių vaikų, lankančių bendrojo lavinimo mokyklą, dalis perkopė 5 proc. ribą, nutukusių vaikų yra beveik 2 proc. 2015 m. profesinio mokymo mokyklose antsvorį turintys jaunuoliai sudarė beveik 6 proc., o nutukę – beveik 3 proc.

3. Klaipėdos mieste nuo 2010 iki 2015 metų dantų silantavimo paslaugos suteikimas sumažėjo 7 proc. Iš 18 įstaigų, 8 įstaigos suteikė daugiau silantavimo paslaugų, palyginti su Klaipėdos m. sav. vidurkiu, 7 įstaigos suteikė mažiau arba atitinkančių Klaipėdos m. sav. vidurkį paslaugų, o 3 įstaigos iš viso šių paslaugų nesuteikė.

V SKYRIUS REKOMENDACIJOS

Siekiant geresnės Klaipėdos m. sav. gyventojų sveikatos būklės, mažinant sveikatos netolygumus, mirtingumą nuo išorinių mirties priežasčių ir lėtinių ligų, būtinas bendradarbiavimas tarp visų sektorių.

Rekomendacijos Klaipėdos m. sav.:

- aktyviau naudotis savivaldybei suteiktomis teisėmis alkoholio kontrolės srityje;
- rengti Bendruomenės sveikatos tarybos sprendimą pavesti odontologams atliekant kasmetinį vaiko sveikatos dantų būklės patikrą, vaiko sveikatos pažymėjime įrašyti duomenis apie silantuosius dantis;
- skatinti darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, prioritetą teikiant sveikatos stiprinimo, ligų prevencijos ir sveikatos netolygumų mažinimo klausimais.

Rekomendacijos sveikatos priežiūros įstaigoms:

- didinti valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo mastą ir profilaktiniam pasitikrinimui pakviesti ne mažiau kaip 80 proc. nustatytos amžiaus grupės gyventojų. Aktyviai ieškoti bendradarbiavimo būdų, pasiekti aukštesnių valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo rodiklių;
- gyventojus, turinčius sveikatos rizikos veiksnius (alkoholio ir tabako gaminių vartojimas, nutukimas, mažas fizinis aktyvumas) konsultuoti dėl galimybių ir būdų šiems veiksniams mažinti;
- skatinti 40–65 m. amžiaus rizikos grupių asmenis, kurie dalyvauja Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje, dalyvauti Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programoje.

VI SKYRIUS ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 liepos 16 d. įsakymas Nr. V-815 „Dėl Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“, TAR, 2014-07-17, Nr. 10332.
2. Visuomenės sveikatos netolygumai. Pasaulinė sveikatos diena – suvaldyk diabetą! Higienos institutas, 2016, Nr. 1 (14).
3. Visuomenės sveikatos netolygumai. Išvengiamas mirtingumas: ką jis sako apie sveikatos sistemos veiklą? Higienos institutas, 2014, Nr. 3 (7).
4. Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiiais vietų išsidėstymo Lietuvos teritorijoje 2016 metais tankumo tyrimas. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Vilnius, 2016.
5. Visuomenės sveikatos būklė Lietuvos savivaldybėse 2015 m. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras. Vilnius, 2016.
6. Klaipėdos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2014 metų ataskaita. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, 2015.
7. Želvienė A. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rašymo metodinės rekomendacijos. Higienos institutas, Vilnius, 2015.

Ataskaitą parengė
Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Klaipėdos miesto savivaldybės visuomenės
sveikatos stebėsenos 2015 m. ataskaitos
priedas

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSIŲ RODIKLIŲ PROFILIS

Rodiklis	Atvejų sk. savivaldybėje	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
1	2	3	4	5	6	7
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė		75,12	74,51	69,1	76,8	1,01
Išvengiamas mirtingumas	651	31,18	34,4	27,6	47	0,91
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1 uždavinys. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Mirtingumas dėl savizudybių (X60-X84) 100 000 gyventojų	24	15,46	30,84	13,97	113,81	0,5
Standartizuotas mirtingumo dėl savizudybių rodiklis (X60-X84) 100 000 gyventojų	24	15,07	30,41	15	75,5	0,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	1019	82,79	60,23	27	130,2	1,37
Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyventojų	388	2,5	3,36	1,1	8,5	0,74
Ilgalaikio nedarbo lygis	832	0,85	2,52	0,6	9	0,34
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų	-1815	-12,1	-11,26	-21,7	-5,5	1,07
1.2 uždavinys. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu						
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų	129	83,1	110,43	71,15	254,72	0,75
Standartizuotas mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (V01–Y98) 100 000 gyventojų	129	81,37	109,75	80	169,1	0,74
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	1776	106,8	219,53	106,8	496,4	0,49
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	2658	17,12	38,11	17	89,5	0,45
Sergamumas tuberkuloze (A15-A19) 100 000 gyventojų	65	41,87	41,86	10	115,8	1
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1 uždavinys. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 1 000 darbingo amžiaus gyventojų	10	1,03	1,02	0	3	1,01
Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyventojų	247	85,93	138,97	83,9	283,2	0,62
Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų	608	64,55	68,87	44,8	126,3	0,94
Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 10 000 gyventojų	1307	84,2	72,77	7,3	115,7	1,16
2.2 uždavinys Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	6	3,87	5,03	0	68,96	0,77
Standartizuotas mirtingumo dėl atsitiktinio paskendimo rodiklis (W65-W74) 100 000 gyventojų	6	3,98	4,94	0	18,1	0,81

Mirtingumas dėl nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	14	9,02	13,56	0	42,7	0,67
Standartizuotas mirtingumo dėl nukritimo rodiklis (W00-W19) 100 000 gyventojų	14	9,04	13,8	0	37,7	0,66
2.3 uždavinys. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						
Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyventojų	9	5,8	10,57	0	35,64	0,55
Standartizuotas mirtingumo dėl transporto įvykių rodiklis (V00-V99) 100 000 gyventojų	9	5,5	10,47	0	30,2	0,53
Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	7	4,51	3,86	0	10,8	1,17
Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyventojų	95	61,2	65,68	28,4	151,9	0,93
2.4 uždavinys. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui (tonos)	-	29316	1010	nėra	nėra	nėra
Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams (proc.)	154373	100	nėra	nėra	nėra	nėra
Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams (proc.)	154234	100	nėra	nėra	nėra	nėra
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą						
3.1 uždavinys. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyventojų	12	7,73	5,13	0	20	1,51
Standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	12	7,5	5,22	0	26,1	1,44
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyventojų	34	21,9	25,2	0	67,9	0,87
Standartizuotas mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis 100 000 gyventojų	34	21,56	24,87	8,9	64,3	0,87
Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai)	167	107,58	65,65	0	269,1	1,64
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiiais	1010	153,7	173,5	120,4	312,9	0,89
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	1322	117,42	149,7	82,9	270,4	0,78
3.2 uždavinys. Skatinti sveikos mitybos įpročius						
Kūdikų, išimtinai žindyti iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	561	28,54	32,03	10,6	47,9	0,89
4. TIKSLAS. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1 uždavinys. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	4989	32,14	33,62	20,9	59,8	0,96
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyventojų	960	7,56	6,94	5,1	12,0	1,09
4.2 uždavinys. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	2054/961	2,14	2,14	1,5	4,1	1,0
Šeimos gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	123	7,92	7,1	2,8	11,2	1,12
Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	1309566	8,44	8,34	6,0	10,8	1,01
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyventojų	9	5,8	3,68	0	17,2	1,57

Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24) 10 000 gyventojų	62	3,99	3,59	0	9,0	1,11
4.3 uždavinys. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	12	6,27	4,19	0	14,9	1,49
2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtis	1854	94,35	94,19	87,2	100	1,0
1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina, 3 dozės) skiepavimo apimtis	1983	91,93	93,48	81,7	100	0,98
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	1032	8,09	19,98	6,9	64,8	0,41
Mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas		3,47	3,44	1,1	8,3	1,01
Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1 000 gyventojų	9	4,29	5,85	0	17,3	0,73
4.4 uždavinys. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	1089	701,52	811,97	372,94	1485,01	0,86
Standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (I00-I99) 100 000 gyventojų	1089	757,23	831,5	687,5	1160,5	0,91
Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C97) 100 000 gyventojų	464	298,90	287,38	205,1	411,89	1,04
Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyventojų	464	305,81	287,9	233,1	357,1	1,06
Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	226	145,59	196,01	67,81	500,75	0,74
Standartizuotas mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyventojų	226	156,96	202,5	123,9	436,3	0,78
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	783	50,40	42,6	19,7	71,8	1,18
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje	13702	59,33	48,4	18,2	73,6	1,23
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje	21552	51,33	50,24	31,3	70,0	1,02
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio anksstyvosios diagnostikos finansavimo programoje	26259	55,69	50,44	16,7	71,9	1,10
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje	17676	50,19	37,42	10,0	54,1	1,34